

Borås kommun

[boras.kommun@boras.se](mailto:boras.kommun@boras.se)

Rektorn vid Ekarängskolan

[henrik.almer@boras.se](mailto:henrik.almer@boras.se)

## Beslut för grundskola

---

efter tillsyn av Ekarängskolan  
i Borås kommun

## Tillsyn i Ekarängskolan

Skolinspektionen genomför tillsyn i Borås kommun under våren 2013. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolenheter i kommunen.

Ekarängskolan besöktes av Skolinspektionen mellan den 22 - 23 och den 25 januari 2013.

### Fakta om skolan

---

Ekarängskolan ligger i stadsdelen Öster i Borås kommun. Verksamheten omfattar förskoleklass och årskurserna 1-6 och fritidshem. Totalt antal elever vid skolan är enligt rektorn 274. Den pedagogiska personalen vid skolan är indelad i fyra arbetslag. Varje arbetslag har en arbetslagsledare som har till uppgift att tillsammans med rektorn driva olika frågor i arbetslaget samt föra fram idéer och förslag till förbättringsarbete till skolledningen. Vid skolan finns en utvecklingsgrupp bestående av en pedagog från varje arbetslag. Denna har till uppgift att tillsammans med rektorn driva utvecklingsarbeten inom olika områden. Skolan utgör en skolenhet och leds av en rektor.

Av redovisad sammanställning av elevernas kunskapsresultat från Ekarängskolan framgår att mellan 86-100 procent av eleverna når kunskapskraven för godtagbara kunskaper i ämnena matematik, svenska respektive svenska som andraspråk i årskurs 3. Lägst är måluppfyllelsen i ämnet matematik (86 procent) och högst är måluppfyllelsen i svenska som andraspråk (100 procent). Motsvarande förhållande gäller för årskurs 6 där det finns kunskapskrav i samtliga ämnen. Av sammanställningen framgår att mellan 85-100 procent når de kunskapskrav som minst ska uppnås i respektive ämne i årskurs 6. Undantaget är ämnet matematik där 79 procent av eleverna når de kunskapskrav som minst ska uppnås.

En majoritet av eleverna, omkring 77 procent, som går vid skolan har en utländsk härkomst och det finns enligt uppgift från rektorn 39 olika språk representerade vid skolan.

## Helhetsbedömning

---

Flertalet av eleverna i årskurs 3 och 6 vid Ekarängskolan under vårterminen 2012 nådde de kunskapskrav som minst ska uppnås enligt läroplanen.

Skolinspektionen bedömer att det vid Ekarängskolan bedrivs ett väl utvecklat systematiskt kvalitetsarbete på såväl elevnivå som på skolövergripande nivå. De individuella utvecklingsplanerna med skriftliga omdömen har en aktiv roll i såväl undervisningen som vid elevernas utvecklingssamtal. Vid intervjuer med eleverna framkommer att de tillsammans med lärarna systematiskt använder sig av de individuella utvecklingsplanerna för att bedöma kunskapsutvecklingen. Det framkommer även vid intervjuerna att eleverna därigenom har god kännedom om de nationella målen för utbildningen och vad som krävs för att de ska uppnå de kunskapskrav som minst ska uppnås i respektive ämne. Elevernas kunskapsresultat sammanställs och analyseras på en skolövergripande nivå. Utifrån resultat och analys identifieras sedan utvecklingsområden som ligger till grund för kommande utvecklingsarbeten som bedrivs genom rektorn tillsammans med utvecklingsgruppen eller arbetslagsledarna ute i arbetslagen. Exempel på ett sådant utvecklingsarbete är enligt rektorn och lärarna undervisningen i ämnet matematik som påbörjades år 2010 som ett resultat av elevernas kraftigt försämrade resultat på det nationella ämnesprovet i matematik i årskurs 5 det året. (59 procent av eleverna uppnådde kravnivån på samtliga delprov). Efter att arbetet påbörjades har elevernas resultat förbättrats, år 2012 nådde 82 procent av eleverna kravnivån på samtliga delprov i ämnesprovet i matematik i årskurs 6.

Av såväl skolans egna enkäter som den av Skolinspektionen inför tillsynen utsända enkäten till elever, föräldrar och personal konstaterar Skolinspektionen att eleverna är trygga vid sin skola och att ett främjande och förebyggande värdegrundsarbete är en naturlig del i den dagliga verksamheten och skolans kvalitetsarbete. Utifrån kartläggningar, uppföljningar och enkätsvar arbetas konkreta åtgärder fram för vad skolan ska arbeta med specifikt under kommande läsår. Dessa åtgärder följs upp, analyseras och revideras sedan kontinuerligt under läsåret varvid såväl arbetssätt och åtgärder omprövas och förändras utifrån uppnått resultat.

Skolinspektionen pekar i detta beslut på att huvudmannen måste se till att elever i behov av svenska som andraspråk erbjuds detta i den omfattning de har rätt till.

## Skolinspektionens ingripande

---

### Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Borås kommun att vidta nedanstående åtgärd för att avhjälpa påtalad brist. Den vidtagna åtgärden ska senast den 26 april 2013 redovisas för Skolinspektionen.

### Omfattning och resurstillgång

#### Bedömning

Borås kommun måste vidta följande åtgärd för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Omfattning och resurstillgång.

- Elever i behov av svenska som andraspråk ska erbjudas detta i den omfattning de har rätt till

#### Motivering

Av skollagen framgår att den totala undervisningstiden för varje elev i grundskolan ska vara minst 6 665 timmar. Vidare framgår av skollagen att undervisningen ska omfatta ämnet svenska eller ämnet svenska som andraspråk. Av skolförordningen framgår att undervisning i svenska som andraspråk ska, om det behövs, anordnas för elever som har ett annat språk än svenska som modersmål, elever som har svenska som modersmål och som har tagits in från skolor i utlandet och invandrarelever som har svenska som huvudsakligt umgängesspråk med en vårdnadshavare. Rektorn beslutar om undervisning i svenska som andraspråk för en elev. Vidare framgår av skolförordningen att undervisning i svenska som andraspråk ersätter undervisning i svenska.

Av intervju med rektorn och lärare framkommer att det vid stadsdelsförvaltningen Öster fattats ett beslut om att eleverna endast ska ha möjlighet att läsa svenska som andraspråk de fyra första åren efter det att de har anlänt till Sverige. Såväl rektorn som lärare uppger i intervjuer att de är kritiska till och har ifrågasatt beslutet om att begränsa undervisningen i svenska som andraspråk. Enligt rektorn erbjuder inte skolan i dagsläget, som en konsekvens av beslutet i stadsdelsförvaltningen Öster, elever i behov av svenska som andraspråk det längre än fyra år.

Av utredningen framkommer att alla elever vid Ekarängskolan i Borås kommun inte erbjuds utbildning i den omfattning de har rätt till då elever i behov av svenska som andraspråk inte erbjuds det i den omfattning de har rätt till. Skolinspektionen vill påpeka att svenska som andraspråk utgör ett självständigt ämne med där till hörande kursplan samt kunskapskrav som eleverna ska uppnå. Det finns inga möjligheter att begränsa i vilken omfattning en elev kan få undervisning i svenska som andraspråk under sin grundskoletid. Rektorn

beslutar om en elev har behov av och ska få undervisning i svenska som andraspråk istället för svenska. Verksamheten uppfyller inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristen.

**Författning**

10 kap. 4-5 §§ skollagen, 5 kap. 14-15 §§ skolförordningen.

I ärendets slutliga handläggning har deltagit konsult Solmaz Malek och undervisningsråden Roland Fallström och Elisabeth Fogelberg.

**På Skolinspektionens vägnar**



Hans Larson  
Enhetschef



Magnus Jonasson  
Föredragande

**Bilaga:**

**Bilaga 1 Allmänt om tillsynen**

## Allmänt om tillsynen

---

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla kommuner för att granska skolväsendet. Tillsyn genomförs samtidigt i de fristående skolor som finns i kommunen.

Vid tillsynen tar Skolinspektionen ställning till i vad mån verksamheten ger förutsättningar för barn, ungdomar och vuxenstuderande att nå de nationella målen och bedömer om huvudmännen uppfyller de krav som författningarna ställer på verksamheten. Tillsynen fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Förutom att Skolinspektionen bedömer måluppfyllelsen inriktas tillsynen mot tre huvudområden: **Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt.**

Varje skola får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas. För offentliga huvudmän sammanställs iakttagelser och bedömningar, som rör huvudmannens ansvar för utbildningsverksamheten i kommunen, i ett beslut (kommunbeslut). Kommunens förskoleverksamhet och verksamheten vid fritidshemmen redovisas i var sitt sammanfattande beslut. Fritidshem vid fristående skolor inspekteras i anslutning till tillsynen av den fristående grundskolan. Skolinspektionen ger alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

Skolinspektionens granskning avser emellertid inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolväsendet utan i vilken utsträckning huvudmannen, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i besluten grundas på de dokument som huvudman och skolor lämnat samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten. Även annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts. Skolinspektionen använder olika tillsynsmetoder vilket innebär att besöken vid skolor och verksamheter kan variera avseende såväl omfattningen som av vilka grupper som intervjuas. Vid kommunala förskolor och fritidshem grundar sig inspektionen i huvudsak på intervjuer med personal, föräldrar och ledning.

För den offentliga verksamheten kompletteras alla beslut med en muntlig återrapportering av inspektörerna till företrädare för huvudmannen.

Inom de områden där Skolinspektionen bedömt att det finns brister har huvudman och rektor eller förskolechef ett ansvar för att åtgärder vidtas. Med

anledning av tillsynen ska huvudmannen till Skolinspektionen redovisa vilka åtgärder som har vidtagits i verksamheterna inom den tid och i den ordning som anges i beslutet.

Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats ([www.skolinspektionen.se/Tillsyn](http://www.skolinspektionen.se/Tillsyn)).

